

De spectaculaire groei van de dienstencheque-economie

Tanja Termote • sociaaleconomisch beleid, WES

100.000 actieve gebruikers van dienstencheques in West-Vlaanderen, meer dan 15.000 dienstenchequewerknemers en 271 erkende ondernemingen in onze provincie. Het zijn spectaculaire cijfers voor een sector die pas sinds 2004 echt uit de startblokken ging.

Inleiding

Dienstencheques maken het sinds 2004¹ voor particuliere personen mogelijk om een erkende onderneming te betalen voor hulp van huishoudelijke aard.

Ze hebben verschillende doelstellingen, onder meer:

- de creatie van nieuwe werkgelegenheid, voornamelijk voor laaggeschoolde werknemers;
- de bestrijding van zwartwerk in de sector van de poetshulp;
- het vergemakkelijken van de combinatie arbeid-gezin voor de gebruiker doordat deze via het systeem allerlei huishoudelijke taken kan uitbesteden;
- het voorzien van de mogelijkheid aan PWA-werknemers om over te stappen naar een volwaardig werknemersstatuut.

Binnen het systeem van de dienstencheques kan huishoudhulp bij de gebruiker thuis worden uitgevoerd, zoals het schoonmaken van de woning, wassen en strijken, klein naaiwerk en het bereiden van maaltijden. Daarnaast is er ook hulp buiten de woning mogelijk via strijkateliers, boodschappenhulp en mindermobielencentrales.

Per gepresteerd uur betaalt de gebruiker één dienstencheque aan het dienstenchequebedrijf. Dienstencheques kunnen worden besteld bij de private onderneming **Sodexo nv**, die sinds 1 januari 2008 instaat voor de uitgifte van dienstencheques. Voorheen fungeerde concurrent **Accor** als uitgiftemaatschappij.

De dienstencheques blijven 8 maanden geldig voor de gebruiker. Het aantal cheques per gebruiker werd vanaf 2010 beperkt tot 500 per jaar. Voorheen kon de gebruiker nog 750 cheques per jaar benutten.

Dankzij een gedeeltelijke financiering van het systeem door de federale overheid betaalt de gebruiker slechts een beperkte bijdrage voor de huishoudelijke hulp die hem wordt aangeboden, wat die hulp voor velen toegankelijk maakt. De gebruiker betaalt 7,50 euro per volledig gepresteerd uur. Hierbij geniet hij een belastingvermindering van 30%, wat de werkelijke kost

van de dienstencheque terugbrengt tot 5,25 euro.

Voor de overheid ziet het kostenplaatje er helemaal anders uit. De fiscale aftrek van 30% voor de gebruiker komt neer op 2,25 euro per cheque². De tegemoetkoming van de overheid aan het dienstenchequebedrijf bedraagt 13,30 euro per cheque. Daar bovenop krijgt de uitgiftemaatschappij Sodexo een onkostenvergoeding van 0,0852 euro per dienstencheque. In totaal betekent dit een overheidssteun van 15,64 euro per dienstencheque³ (zie **schema 1**).

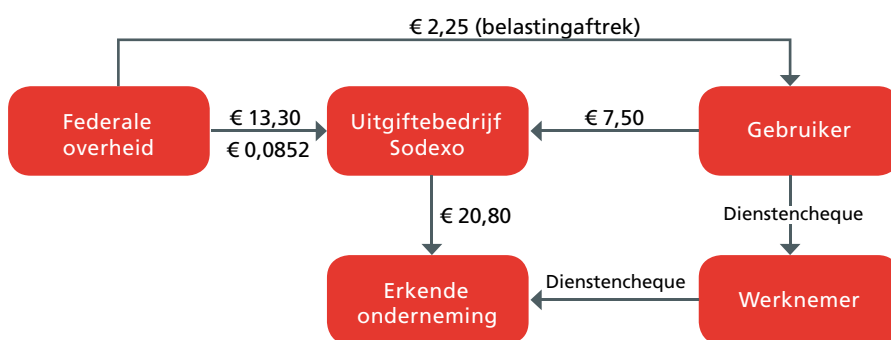
In België zijn er in 2010 meer dan 94 miljoen cheques terugbetaald zodat de factuur voor de federale overheid neer-

komt op circa 1,5 miljard euro.

Het systeem lijkt een succesverhaal voor de dienstenchequebedrijven. Toch staat de financiële leefbaarheid van deze bedrijven de laatste jaren sterk onder druk. De prijs die de uitgiftemaatschappij Sodexo aan het dienstenchequebedrijf betaalt, blijft al sinds oktober 2008 onveranderd op 20,80 euro. De schaarste op de arbeidsmarkt - zeker voor wat betreft huishoudhulp - zet evenwel druk op de loon- en arbeidsvoorwaarden. Diverse loonindexaties in 2009 werden pas veel later en onvoldoende gecompenseerd door een stijging van de inkomsten uit de cheques. Hierdoor verkleinen de winstmarges voor de bedrijven.

Schema 1

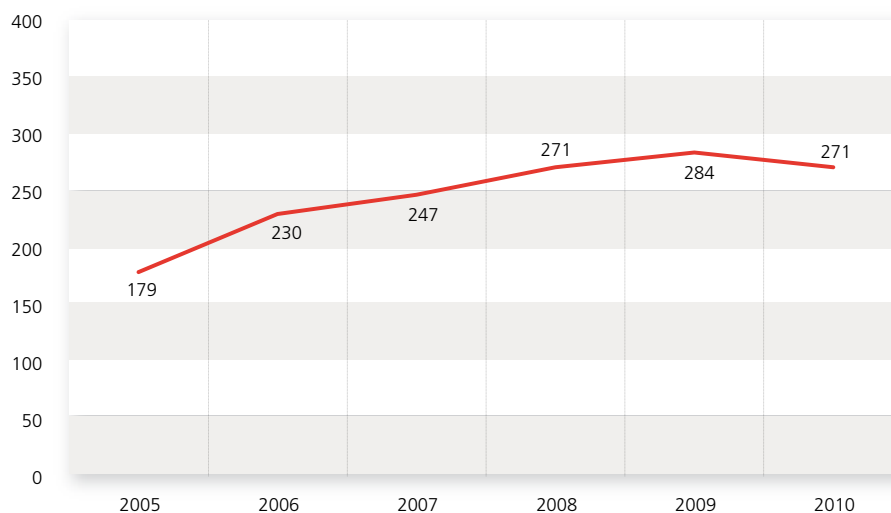
Geldstroom per uitgifte, gebruik en inning van een dienstencheque

BRON: HIVA (2010).

Figuur 1

Evolutie tussen 2005 en 2010 van het aantal erkende dienstenchequebedrijven in de provincie West-Vlaanderen

BRON: RVA, verwerking WES.

In de volgende paragrafen zullen we de evolutie en het economisch belang van de dienstencheques in West-Vlaanderen cijfermatig analyseren. We bekijken achtereenvolgens de evolutie van het aantal erkende ondernemingen, het aantal werknemers, het aantal actieve gebruikers, het aantal uitgegeven cheques en het aantal terugbetaalde cheques.

Erkende ondernemingen

Dat de dienstencheques vanaf hun start in 2004 een succesverhaal waren, blijkt uit de evolutie van het aantal ondernemingen. Eind 2005 waren er in de provincie West-Vlaanderen reeds 179 erkende dienstenchequebedrijven (**figuur 1**). Tussen 2005 en 2009 is er een verdere toename met 105 ondernemingen (+58,7%) met een piek in 2009 van 284 actoren. In 2010 constateren we voor het eerst een lichte daling van het aantal ondernemingen. Op het einde van dat jaar waren er nog **271** erkende dienstenchequeondernemingen met maatschappelijke zetel in onze provincie. Dit zijn 13 ondernemingen minder dan in 2009.

De hype van het ondernemen met dienstencheques lijkt dus over zijn hoogtepunt heen. Wegens afkalving van de marges krijgen vooral kleine en middelgrote dienstenchequebedrijven het moeilijk om te overleven. Sommige actoren staakten hun activiteiten. Anderen gingen op in de golf van overnames en fusies die sinds 2008 meer en meer in beweging is. Onbekwame of malafide spelers strandden in een faillissement of zijn na controle geschorst door de vigerende overheid.

Van alle Vlaamse dienstenchequebedrijven heeft momenteel **23,2%** zijn maatschappelijke zetel in West-Vlaanderen. In 2005 bedroeg het West-Vlaamse aandeel nog 27,9%.

Als we de West-Vlaamse cijfers verder opsplitsen per arrondissement, dan zien we dat het **arrondissement Kortrijk** 86 dienstenchequebedrijven telt of 31,7% van het totale aantal West-Vlaamse dienstenchequebedrijven. De Groeningestad spant de kroon als West-Vlaamse hoofdstad van de dienstencheque-economie.

Het arrondissement Roeselare telt 45 bedrijven en het arrondissement Brugge 39. In het arrondissement Tielt zijn er 29 bedrijven, in het arrondissement Oostende 26, in het arrondissement Ieper 21, in het arrondissement Diksmuide 14 en in het arrondissement Veurne 11 (**tabel 1**).

Er zijn verschillende types van dienstenchequeondernemingen. De indeling gebeurt op basis van de antwoorden die de ondernemingen zelf aanduiden in de jaarlijkse enquête van de RVA. In 2009 gaat het om informatie van ongeveer 85% van de bedrijven.

Van de dienstenchequebedrijven met maatschappelijke zetel in **West-**

Vlaanderen is 38,1% handelsvennootschap. **29,5% behoort tot de publieke sector.** Met name 15,2% valt onder een OCMW of gemeente en 14,3% valt onder een PWA. 16,4% van de ondernemingen betreft natuurlijke personen. Andere types ondernemingen zijn vzw's (11,5%), invoegondernemingen (3,3%) en interim-bedrijven (1,2%). In Vlaanderen ligt het percentage handelsvennootschappen nog iets hoger dan in West-Vlaanderen. Ook het percentage ondernemingen dat behoort tot een OCMW of gemeente ligt er iets hoger. Daarentegen is het percentage natuurlijke personen iets kleiner. In onze provincie is het aandeel van de publieke sector (29,5%) merkkelijk groter dan in

Tabel 1
Evolutie tussen 2005 en 2010 van het aantal erkende dienstenchequebedrijven in West-Vlaanderen, naar arrondissement van vestiging maatschappelijke zetel

Arrondissement	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brugge	33	43	42	40	40	39
Diksmuide	10	9	12	14	16	14
Ieper	11	17	22	22	22	21
Kortrijk	56	70	69	84	95	86
Oostende	17	27	27	29	24	26
Roeselare	28	32	39	42	48	45
Tielt	20	25	25	27	29	29
Veurne	4	7	11	13	10	11
Provincie West-Vlaanderen	179	230	247	271	284	271
Vlaamse Gewest	642	833	921	1.016	1.128	1.170
België	1.038	1.438	1.720	2.130	2.499	2.664

BRON: RVA, verwerking WES.

België (22,5%) maar het ligt wel op hetzelfde niveau als Vlaanderen (30,1%) (tabel 2).

Werknemers

Een van de doelstellingen van de dienstencheques is de creatie van extra tewerkstelling. Het oorspronkelijke streefdoel om tegen eind 2007 in België 25.000 extra jobs te creëren, werd moeiteloos gehaald. Meer nog: in 2007 waren in ons land reeds 87.152 personen tewerkgesteld als dienstenchequewerknemer. Volgens cijfers van de RVA liep het aantal op tot 120.324 in 2009. De cijfers voor 2010 waren bij de afsluiting van deze bijdrage (halfweg maart 2011) nog niet voorhanden.

In 2009 woonden er **15.673** dienstenchequewerknemers (in koppen) in West-Vlaanderen⁴. Het aantal werknemers verdrievoudigde tussen 2005 en 2009 (zie figuur 2 en tabel 3). Van alle bezoldigde werknemers in West-Vlaanderen is maar liefst 4,2% voltijds of deeltijds tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques. Dit is een hoog cijfer. Er werken momenteel al meer West-Vlamingen in een dienstenchequebedrijf dan bijvoorbeeld in de voedingsindustrie (14.056 West-Vlamingen), de textielsector (10.911 West-Vlamingen), de financiële en verzekeringssector (10.270 West-Vlamingen) of in de horeca (13.042 West-Vlamingen) (RSZ-cijfers). We moeten hierbij wel

Tabel 2

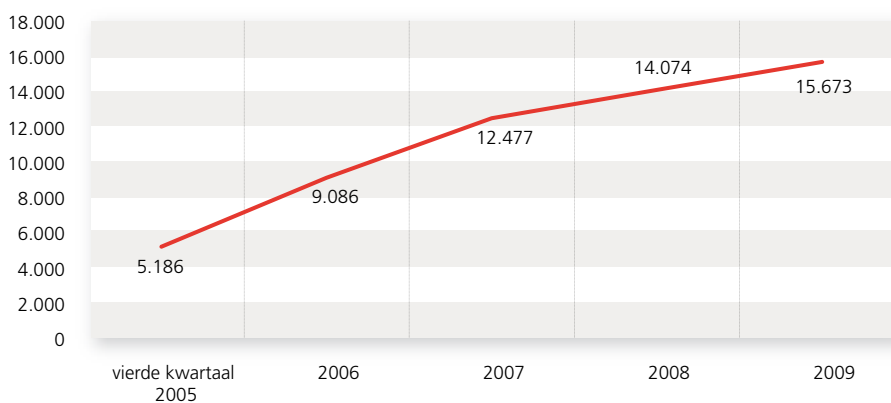
Aantal dienstenchequebedrijven en aantal werknemers in West-Vlaanderen, het Vlaams Gewest en België in 2009, naar type onderneming (in %)

Type onderneming	West-Vlaanderen		Vlaamse Gewest		België	
	Bedrijven	Werknemers	Bedrijven	Werknemers	Bedrijven	Werknemers
Handelsvennootschap	38,1	39,9	40,3	37,2	42,4	40,2
Natuurlijk persoon	16,4	2,2	14,4	2,3	15,1	3,6
OCMW en gemeente	15,2	8,8	16,6	6,7	11,7	5,6
PWA	14,3	9,5	13,5	8,6	10,8	8,5
Vzw	11,5	18,6	11,5	16,8	13,9	14,5
Invoegonderneming	3,3	7,5	2,2	8,2	4,9	7,8
Interimbedrijf	1,2	13,6	1,5	20,2	1,2	19,7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

BRON: RVA, verwerking WES.

Figuur 2

Evolutie tussen 2005 en 2009 van het aantal West-Vlamingen tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques

BRON: RVA, verwerking WES.

Tabel 3

Evolutie tussen 2005 en 2009 van het aantal werknemers in het stelsel van de dienstencheques, naar woonplaats van de werknemers

Arrondissement woonplaats	Aantal dienstenchequewerknemers					Totaal aantal werknemers (alle sectoren)	Aantal dienstenchequewerknemers in % van het totale aantal werknemers
	2005	2006	2007	2008	2009		
						31/12/2009	2009
Brugge	921	1.848	2.799	3.002	3.317	86.543	3,8
Diksmuide	82	220	556	683	791	16.144	4,9
Ieper	306	626	1.139	1.289	1.509	34.356	4,4
Kortrijk	2.151	3.392	3.312	3.809	4.046	95.559	4,2
Oostende	243	600	1.313	1.530	1.741	43.829	4,0
Roeselare	1.094	1.748	1.686	1.942	2.197	48.831	4,5
Tielt	247	411	1.087	1.226	1.389	30.455	4,6
Veurne	142	241	585	593	683	15.414	4,4
Provincie West-Vlaanderen	5.186	9.086	12.477	14.074	15.673	371.131	4,2
Vlaamse Gewest	20.689	41.872	55.979	63.626	72.445	2.061.282	3,5
België	28.933	61.759	87.152	103.437	120.324	3.265.679	3,7

BRON: RVA, RSZ, verwerking WES.

opmerken dat er in de dienstenchequeondernemingen veel meer mensen deeltijds werken dan in de andere hierboven vermelde sectoren. In 2009 werkte slechts 9% van de Vlaamse dienstenchequewerknemers voltijds⁵. Naar schatting zou de sector in West-Vlaanderen goed zijn voor ongeveer **10.000** voltijdse equivalenten⁶.

Uit cijfers voor het Vlaamse Gewest blijkt dat dienstenchequewerknemers vooral vrouwen zijn: 98% van de werknemers zijn vrouwen tegenover 2% mannen. 23,3% van de werknemers is jonger dan 30 jaar. 10,8% is zelfs jonger dan 25 jaar. 59% van de werknemers is tussen 30 en 49 jaar en 17,7% is 50 jaar of ouder. De meerderheid van de werknemers is laaggeschoold (59,2%). 38,8% heeft een diploma van hoger secundair onderwijs en 2% heeft een diploma hoger onderwijs.

Opvallende vaststelling is ook dat het aandeel werknemers tewerkgesteld in de dienstencheque-economie groter is in West-Vlaanderen (**4,2%**) dan in het Vlaamse Gewest (3,5%). Enkel in Limburg ligt het aandeel nog hoger, namelijk op 4,7%. In Oost-Vlaanderen is 3,4% van de werknemers tewerkgesteld in de dienstencheque-economie, in Antwerpen 3,3% en in Vlaams-Brabant slechts 2,4%.

Binnen de West-Vlaamse arrondissementen zijn er 4.046 werknemers uit het arrondissement Kortrijk tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques. In het arrondissement Brugge bedraagt het aantal werknemers 3.317 en in het arrondissement Roeselare 2.197. De procentuele groei van het aantal werknemers verschilt duidelijk van arrondissement tot arrondissement. De dienstencheque-activiteiten in de grote arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Brugge waren eind 2005 reeds veel verder ontwikkeld dan in de andere arrondissementen. De dienstencheque-activiteiten hebben zich immers eerst ontwikkeld in grotere steden als Kortrijk, Brugge en Roeselare. De procentuele groei van het aantal werknemers tussen 2005 en 2009 was daarentegen het grootst in de arrondissementen die eind 2005 nog niet zo ver stonden, met name Diksmuide (van 82 werknemers eind 2005 naar 791

werknemers in 2009), Oostende (van 243 naar 1.741) en Tielt (van 247 naar 1.226).

Het aandeel werknemers tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques ten opzichte van het totale aantal werknemers voor alle economische sectoren is momenteel het grootst in het arrondissement Diksmuide (4,9%) en het laagst in het arrondissement Brugge (3,8%).

Als we de werknemers indelen naar type onderneming waarin ze worden tewerkgesteld, zien we dat ongeveer 40% van de West-Vlaamse werknemers tewerkge-

steld in het stelsel van de dienstencheques werkt in een handelsvennootschap. 18,6% is tewerkgesteld in een vzw en 13,6% in een interimbedrijf. De PWA's staan in voor de tewerkstelling van 9,5% van de West-Vlaamse dienstenchequewerknemers, de OCMW's en gemeenten voor 8,8%, de invoegondernemingen voor 7,5% en natuurlijke personen voor 2,2%. Het grootste verschil met Vlaanderen stellen we vast bij het aandeel werknemers dat tewerkgesteld is als dienstenchequewerknemer in een interimbedrijf. Dit aandeel ligt veel lager in West-Vlaanderen dan in Vlaanderen (zie tabel 2).

Gebruikers

West-Vlaanderen telt momenteel **100.672** actieve gebruikers van dienstencheques. Vermits de cijfers van vóór 2009 niet meer te vergelijken zijn met de meest recente cijfers (uitleg: zie tabel), beperken we ons tot de evolutie over de laatste twee jaren. Tussen 2009 en 2010 is het aantal gebruikers toegenomen met 9.194 of met 10%. De toename van het aantal gebruikers in het Vlaamse Gewest was nog groter en bedroeg 13%. Binnen de West-Vlaamse arrondissementen was de procentuele toename het grootst in het arrondissement Diksmuide (+15,6%) en het kleinst in het arrondissement Oostende (+8,8%) (tabel 4).

Van de totale West-Vlaamse bevolking van 20 jaar en ouder - de populatie die in aanmerking komt om een beroep te doen op huishoudhulp - is maar liefst 11,1% actieve gebruiker van dienstencheques (zie figuur 3). Het aandeel actieve gebruikers in de bevolking ligt duidelijk hoger dan in het Vlaamse Gewest (9,6%) en in de andere Vlaamse provincies.

Binnen West-Vlaanderen is het aandeel actieve gebruikers het grootst in de arrondissementen Kortrijk (12,7%) en Roeselare (12%) en het laagst in het arrondissement Oostende (9,1%).

Aangekochte dienstencheques door de gebruiker

De West-Vlaamse gebruikers van dienstencheques hebben in 2010 maar liefst **12,4 miljoen** dienstencheques aangekocht. Figuur 4 toont de spectaculaire toename van het aantal aangekochte cheques sinds 2005. Enkel in 2009 zien we een daling van het aantal aangekochte cheques. Eén van de redenen hiervoor is de verhoging, vanaf 1 januari 2009, van de prijs van de dienstencheques voor de consument van 7 euro naar 7,50 euro. Om te anticiperen op deze prijsverhoging werden in december 2008 massaal dienstencheques aangekocht.

In 2010 kocht een West-Vlaamse actieve gebruiker gemiddeld 123 dienstencheques aan of gemiddeld 10 cheques per maand.

Tabel 4

Evolutie tussen 2005 en 2010 van het aantal (actieve) gebruikers(a) (b) in West-Vlaanderen, naar arrondissement

Arrondissement/ provincie	Aantal gebruikers				Aantal actieve gebruikers in de loop van de laatste 12 maanden	
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brugge	10.472	16.550	23.149	27.896	21.797	23.774
Diksmuide	1.261	2.116	2.993	3.848	3.367	3.891
Ieper	3.004	5.174	7.189	9.075	8.022	8.869
Kortrijk	12.829	19.177	24.960	30.569	25.040	27.392
Oostende	4.313	7.222	9.928	12.457	10.095	10.979
Roeselare	5.518	8.614	11.612	14.513	12.153	13.395
Tielt	3.205	4.980	6.578	7.977	6.541	7.368
Veurne	1.574	2.855	4.084	5.311	4.463	5.004
Provincie West-Vlaanderen	42.176	66.688	90.493	111.646	91.478	100.672
Vlaamse Gewest	178.467	284.162	391.554	489.899	407.794	460.957
België	251.182	421.006	602.562	778.252	665.884	760.702

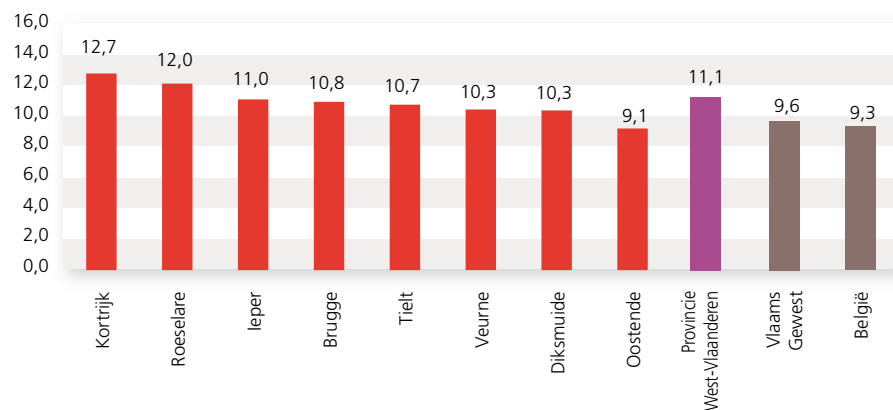
(a) Cijfers tot en met 2008 zijn niet vergelijkbaar met cijfers vanaf 2009. De cijfers vanaf 2009 bevatten enkel de cijfers van de gebruikers die de laatste 12 maanden actief waren, de cijfers van vóór 2009 bevatten alle gebruikers, dus ook deze die de laatste 12 maanden geen enkele bestelling van dienstencheques hebben gedaan.

(b) Cijfers bevatten ook de vrouwelijke zelfstandigen die sinds 1 januari 2006 moederschapshulp kunnen genieten onder de vorm van 105 dienstencheques. Voor 2010 gaat het in West-Vlaanderen om 527 gebruikers.

BRON: RVA, verwerking WES.

Figuur 3

Aandeel actieve gebruikers in de totale bevolking van 20 jaar en ouder, naar woonplaats, 2010 (a)

(a) Cijfers van de bevolking dateren van 2008, recentere cijfers zijn nog niet beschikbaar.

BRON: RVA, FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, verwerking WES.

Tabel 5 bevat de evolutie van het aantal aangekochte cheques per West-Vlaams arrondissement.

Dienstencheques terugbetaald aan de bedrijven

Dienstencheques die werden aangekocht door de gebruiker moeten binnen de 8 maanden gebruikt worden. De huishoudhulp ontvangt één dienstencheque per gepresteerd arbeidsuur en bezorgt de cheques daarna aan het dienstencheque-

bedrijf. De erkende onderneming int ten slotte alle ontvangen dienstencheques bij het uitgiftebedrijf en dit binnen 9 maanden na uitgifte en krijgt daarvoor in ruil 20,80 euro per dienstencheque.

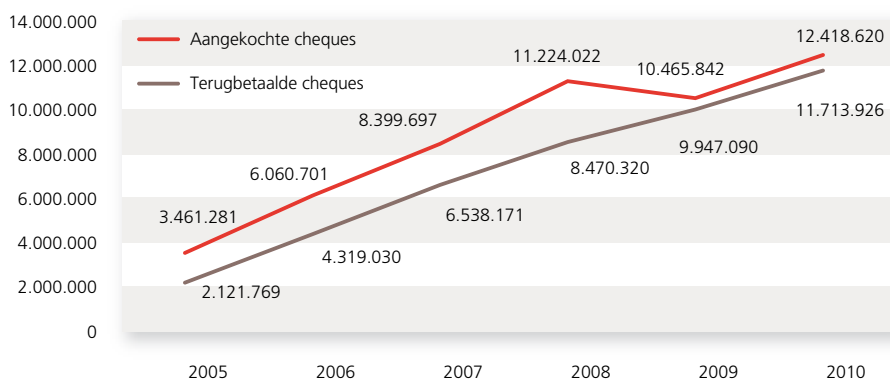
Het aantal terugbetaalde dienstencheques aan de erkende dienstenchequeondernemingen met maatschappelijke zetel in West-Vlaanderen kent een continue toename (zie figuur 4). In 2005 werden reeds meer dan 2 miljoen cheques terugbetaald.

In 2010 is dit opgelopen tot bijna 12 miljoen cheques. In 2010 werden circa 1,7 miljoen cheques meer terugbetaald dan in 2009, wat een toename is van 17,8%.

In Vlaanderen werden in 2010 in totaal bijna 48 miljoen dienstencheques betaald aan de erkende ondernemingen en in België bijna 95 miljoen. De cijfers per West-Vlaams arrondissement zijn terug te vinden in **tabel 6**. Maar liefst 44% van alle terugbetaalde cheques in West-Vlaanderen werd in 2010 betaald aan ondernemingen met maatschappelijke zetel in het arrondissement Kortrijk. Deze regio kenmerkt zich dan ook door de vestiging van de hoofdzetel van een aantal grote spelers op het vlak van dienstencheques, zoals Greenhouse (Waregem), Makkie (Kortrijk), Dienstenthuis Oost-West (Plus Home Services), Amby uit de Konvertgroep en Your Freetime (alle drie uit Kortrijk). Zie ook pagina 19 (top 25).

Figuur 4

Evolutie tussen 2005 en 2010 van het aantal uitgegeven dienstencheques (verkocht aan de gebruikers) en van het aantal terugbetaalde dienstencheques (aan de erkende ondernemingen) in de provincie West-Vlaanderen

BRON: RVA, verwerking WES.

Tabel 5

Evolutie tussen 2005 en 2010 van het aantal dienstencheques verkocht aan de gebruiker, naar arrondissement van woonplaats van de gebruiker

Arrondissement	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brugge	748.293	1.347.122	1.879.805	2.475.036	2.342.661	2.778.002
Diksmuide	110.519	215.579	312.469	442.958	406.095	506.256
Ieper	245.443	513.132	733.799	995.391	934.629	1.124.892
Kortrijk	1.135.041	1.863.225	2.478.749	3.250.812	2.951.660	3.458.708
Oostende	274.618	522.510	782.757	1.045.167	1.032.553	1.201.811
Roeselare	501.991	849.477	1.146.532	1.572.807	1.443.667	1.727.434
Tielt	333.109	518.233	700.364	912.245	828.124	992.730
Veurne	112.267	231.423	365.222	529.606	526.453	628.787
Provincie West-Vlaanderen	3.461.281	6.060.701	8.399.697	11.224.022	10.465.842	12.418.620
Vlaamse Gewest	14.635.928	25.053.785	35.070.879	47.474.775	48.403.465	59.576.325
België	20.313.813	36.096.682	53.453.329	73.993.322	78.673.829	97.182.359

BRON: RVA, verwerking WES.

Tabel 6

Evolutie tussen 2005 en 2010 van het aantal terugbetaalde dienstencheques aan de erkende ondernemingen, naar arrondissement van maatschappelijke zetel van de onderneming

Arrondissement	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brugge	366.296	882.549	1.430.627	1.882.977	2.118.371	2.370.649
Diksmuide	29.295	114.530	190.779	270.205	322.265	344.883
Ieper	47.600	104.992	168.671	247.091	288.411	350.834
Kortrijk	1.233.727	2.252.410	3.129.284	3.641.156	4.266.541	5.189.439
Oostende	126.528	256.236	490.728	635.655	779.406	912.400
Roeselare	157.805	353.392	629.203	1.160.972	1.468.812	1.749.044
Tielt	134.243	213.879	274.800	366.015	361.597	404.387
Veurne	26.275	141.042	224.079	266.249	341.687	392.290
Provincie West-Vlaanderen	2.121.769	4.319.030	6.538.171	8.470.320	9.947.090	11.713.926
Vlaamse Gewest	8.672.989	17.555.952	26.231.287	33.930.521	40.155.175	47.768.395
België	17.215.123	32.186.234	49.187.499	65.443.466	78.955.082	94.830.823

BRON: RVA, verwerking WES.

Samenvatting

De dienstencheque is niet meer weg te denken uit onze huidige samenleving. Door het leveren van diensten van huishoudelijke aard maken momenteel zo'n 15.673 West-Vlaamse dienstenchequewerknemers en 271 West-Vlaamse erkende dienstenchequeondernemingen het leven van zo'n 100.000 West-Vlamingen en hun gezin een stuk eenvoudiger. Maar liefst 11% van de West-Vlamingen ouder dan 20 jaar maakt actief gebruik van de dienstencheques. Deze gebruikers kopen gemiddeld 10 cheques per maand.

De sector kende een spectaculaire groei sinds haar ontstaan in 2004. Er werken momenteel al meer West-Vlamingen (overwegend deeltijds) in een dienstenchequebedrijf dan bijvoorbeeld in de voedingsindustrie, de textielsector, de financiële en verzekeringssector of in de horeca⁷. ■

- 2 De belastingaftrek wordt wel beperkt tot een aankoopbedrag van 2.510 euro per gebruiker.
- 3 Jozef Pacolet, Frederic De Wispelaere en Sofie Cabus, "Bomen groeien niet tot in de hemel. De werkelijke kostprijs van de dienstencheques", HIVA - Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (K.U.Leuven), 2010, blz. 22.
- 4 Deze cijfers bevatten enkel de cijfers van de dienstenchequewerknemers en zijn dus exclusief de bediendejobs waarvan er ook een aanzienlijk aantal werd gecreëerd door de dienstenchequebedrijven (zie artikel verder in dit nummer met de top 25 van West-Vlaamse dienstenchequebedrijven).
- 5 Bron: IDEA Consult, "Evaluatie van het stelsel van de dienstencheques voor buurtdiensten en -banen 2009", blz 34.
- 6 Berekeningen op basis van de vaststelling dat voor de top 25 van West-Vlaamse dienstenchequebedrijven het aantal voltijdse equivalenten 65% bedraagt van het totale aantal dienstenchequewerknemers. Dit cijfer werd toegepast op het totale aantal werknemers.
- 7 Cijfers geteld in koppen, niet in voltijdse equivalenten.

1 Het stelsel van de dienstencheques werd eigenlijk in het leven geroepen door de Wet van 20 juli 2001 ter bevordering van buurtdiensten en -banen. Dit stelsel werd in januari 2004 sterk gewijzigd en kende toen pas haar echte start.

Vóór januari 2004 waren de dienstencheques gewestelijke bevoegdheid. Vanaf 2004 werd het federale materie.